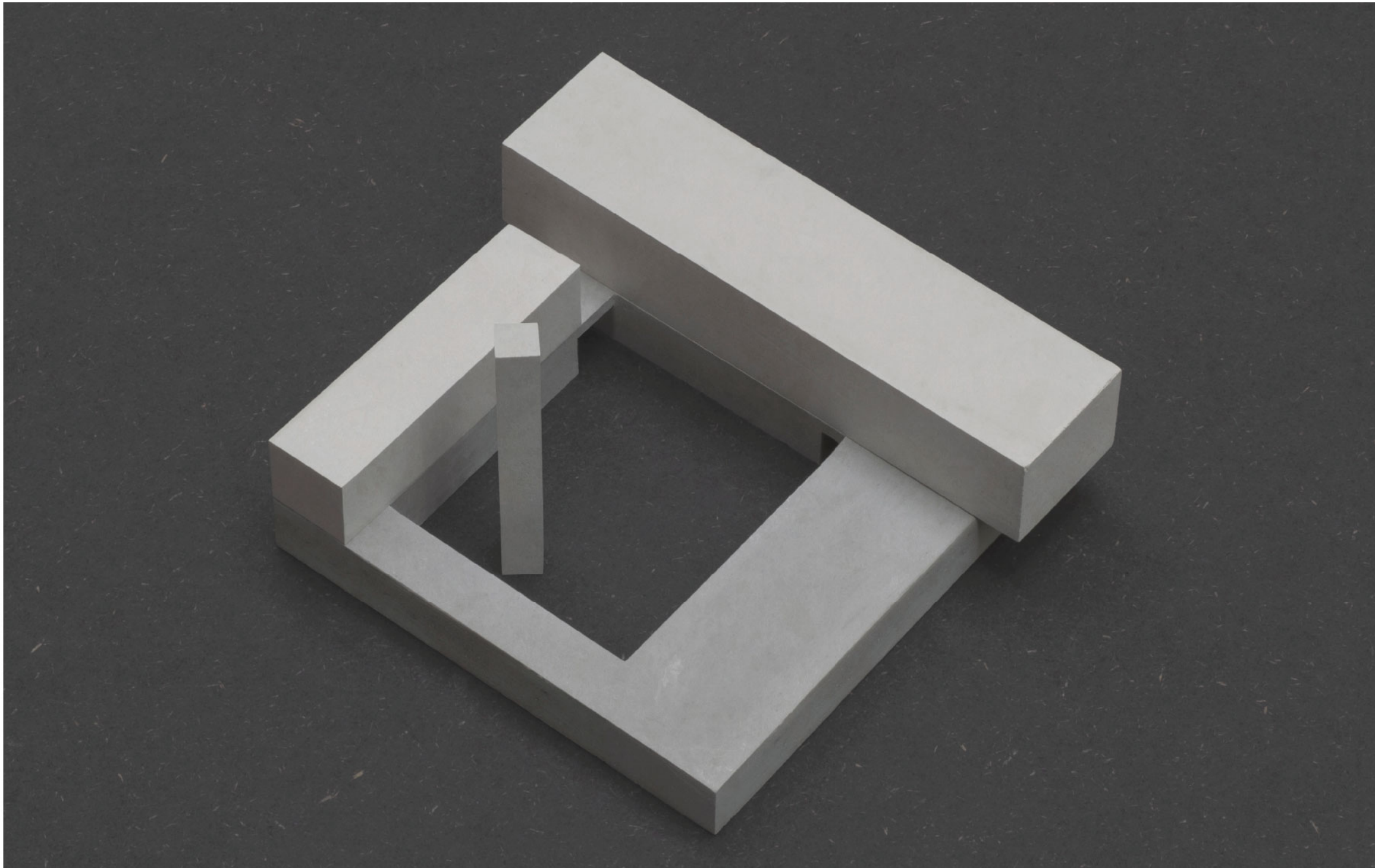

Oo	40
01	

OPEN OPROEP 4001 - KAZERNE FLUVIA KORTRIJK

De volledige studieopdracht voor de realisatie van de hoofdkazerne van de Hulpverleningszone Fluvia (nieuwbouw) te Kortrijk.

OFFERTE _PROJECTBUNDEL
MEDEDINGINGSPROCEDURE MET ONDERHANDELING

Aanbestedende Overheid

Hulpverleningszone Fluvia
Doorniksessteenweg 214a
8500 Kortrijk

Datum

3 mei 2021

Projectbegeleider

Team Vlaams Bouwmeester
Havenlaan 88, bus 20
1000 Brussel

Inschrijver

BULK architecten
Happel Cornelisse Verhoeven architecten

In samenwerking met

IRS Studiebureau
Bram Verstraeten

PUBLIEK AURA

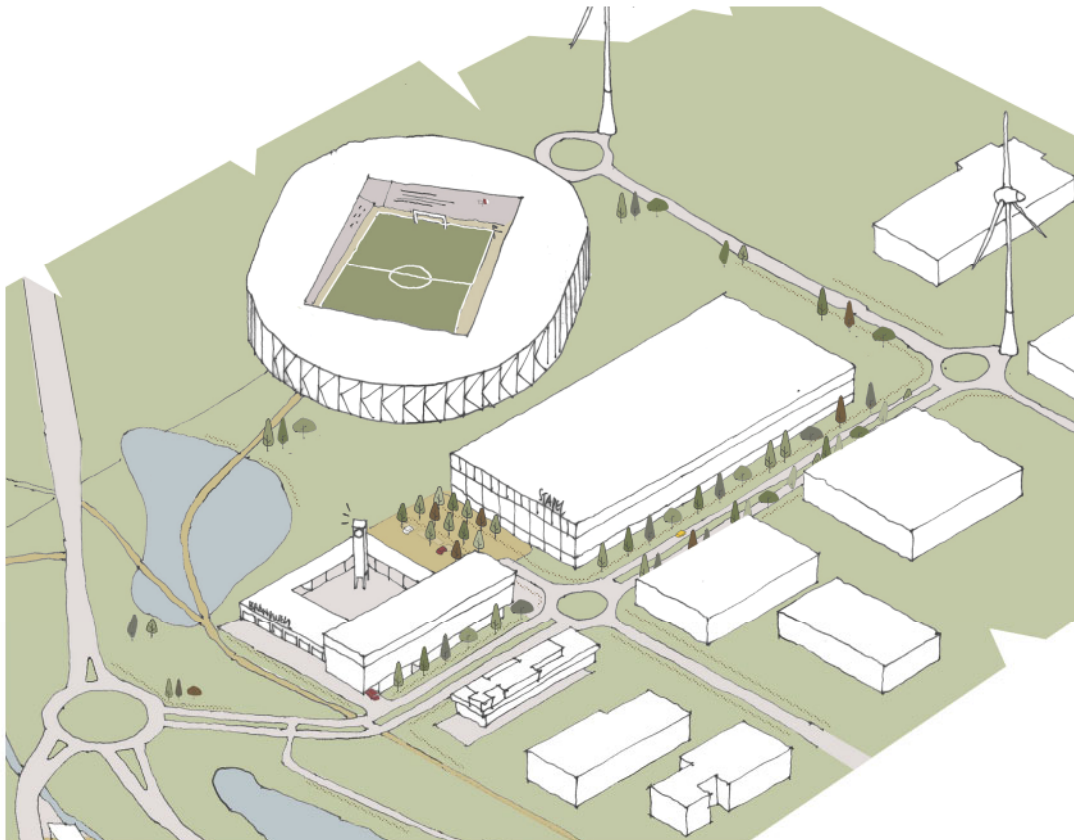
EVOLIS

Het masterplan voor de site Evolis is een absoluut lovenswaardige poging om een sober en coherent bedrijventerrein te realiseren. De drevenstructuur, de mooie beukenhagen, de zorgvuldig vormgegeven parkings en bomen en de mooie wadis's besteden aandacht aan de leegte en aan het publieke domein, aan datgene wat in een traditioneel Vlaams bedrijvenpark meestal wordt vergeten. De site ligt heel picturaal op een soort terp en de vier windmolens (*de Daltons*) zorgen voor een futuristisch en dramatisch perspectief op het einde van de dreven.

En hoewel bijna iedereen de gesuggereerde vormgeving van het BKP ter harte lijkt te hebben genomen en de gebouwen op dat gebied ook echt hun best doen, blijft een bedrijventerrein toch een soort *dodenstad*, een soort stad buiten de stad, met grote donkere sarcofagen die hun inhoud maar heel beperkt prijsgeven. De activiteit speelt zich vooral in de dichte dozen af en het publiek domein dient hoofdzakelijk voor transport, van mensen, van grondstoffen en spullen. We weten niet of het aan *Covid* lag, maar bij onze wandeling ter plekke kwamen we letterlijk niemand tegen.

Evolis is een lovenswaardige poging om landschappelijke kwaliteit te brengen in het klassieke bedrijventerrein. Tijdens ons bezoek, misten we wat bedrijvigheid.

DE PARVIS. LATENT STEDELIJK PLEINTJE

OPRISPING

De opgave voor de hoofdkazerne Fluvia zien we dan ook als een unieke kans om een oprisping van stedelijkheid te organiseren, zeker omdat het gebouw ook echt een publieke en sociale werking kent en als *open huis* wordt gepromoot. In combinatie met het voetbalstadion van KV Kortrijk en het fascinerend gebouw 'de Stapel' kan op termijn een soort cluster van meer publieke en stedelijke functies ontstaan, die nog worden versterkt door het gevraagde *facility center*.

Als een soort *mensa* van een universiteitscampus kan de kazerne zo een plek worden, eerder dan een loutere bestemming.

PARVIS

Het eerste ronde punt op het bedrijventerrein kondigt in ons geval ook het allereerste adres aan. Plots is er in de leegte bedrijvigheid, een bus met een klas die op bezoek komt, vrijwilligers die aan komen gesjeesd, een avondactiviteit voor de ere brandweer op rust, bezoekers, leveranciers, personeel.

Het publiek hoofdadres van het gebouw leggen we aan een *parvis*, een soort voorhof, dat op termijn samen met de parking en de buitenruimtes van het stadion tot een latent stedelijk plein kan evolueren en ontmoetingen en publiek gedrag mogelijk kan maken. Hier is het op termijn hopelijk te doen.

Het gebouw presenteert zich hier als een compositie van drie volumes; staand, liggend en zittend. We zetten heel bewust in op een stedelijke verschijning en ambitieniveau: hoe kan een gebouw buiten de stad toch oprecht stedelijk en publiek gedrag vertolken en stimuleren?

De Risc tower als *campanile*?

VOGT LANDSCHAFT, PLATZ DER WIENER SYMPHONIKER, BREGENZ (AT) - 2006

Aan de rand van de stad, of aan het begin van de natuur, plots een plekje, een beetje huiselijkheid en een adres.

EDWARD HOPPER, HET TANKSTATION - 1940

Dit kerkje staat letterlijk in *the middle of nowhere*. Met alle beschikbare middelen en door het uitvergrooten van alle mogelijke connotaties, slaagt Plecnik erin om het een schattige maar kordate stedelijke allure te verschaffen.

JOSÉ PLECNİK, ST. MICHAEL KERK LJUBJANA (SI) - 1940

Ook Venturi accentueert bepaalde delen van het gebouw (zoals de slangetoren). In combinatie met een vreemde optische illusie in wit en rood en een vals perspectief wordt een bijna banale garage opgewaardeerd tot een stedelijk teken, ergens in de periferie.

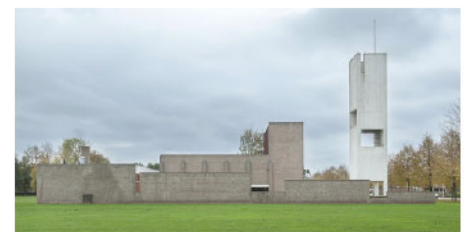
ROBERT VENTURI, FIRE STATION, COLUMBUS (VS) - 1968

Een staand, een liggend en een zittend gebouw, die worden samengesteld tot een nobel en publiek ensemble.

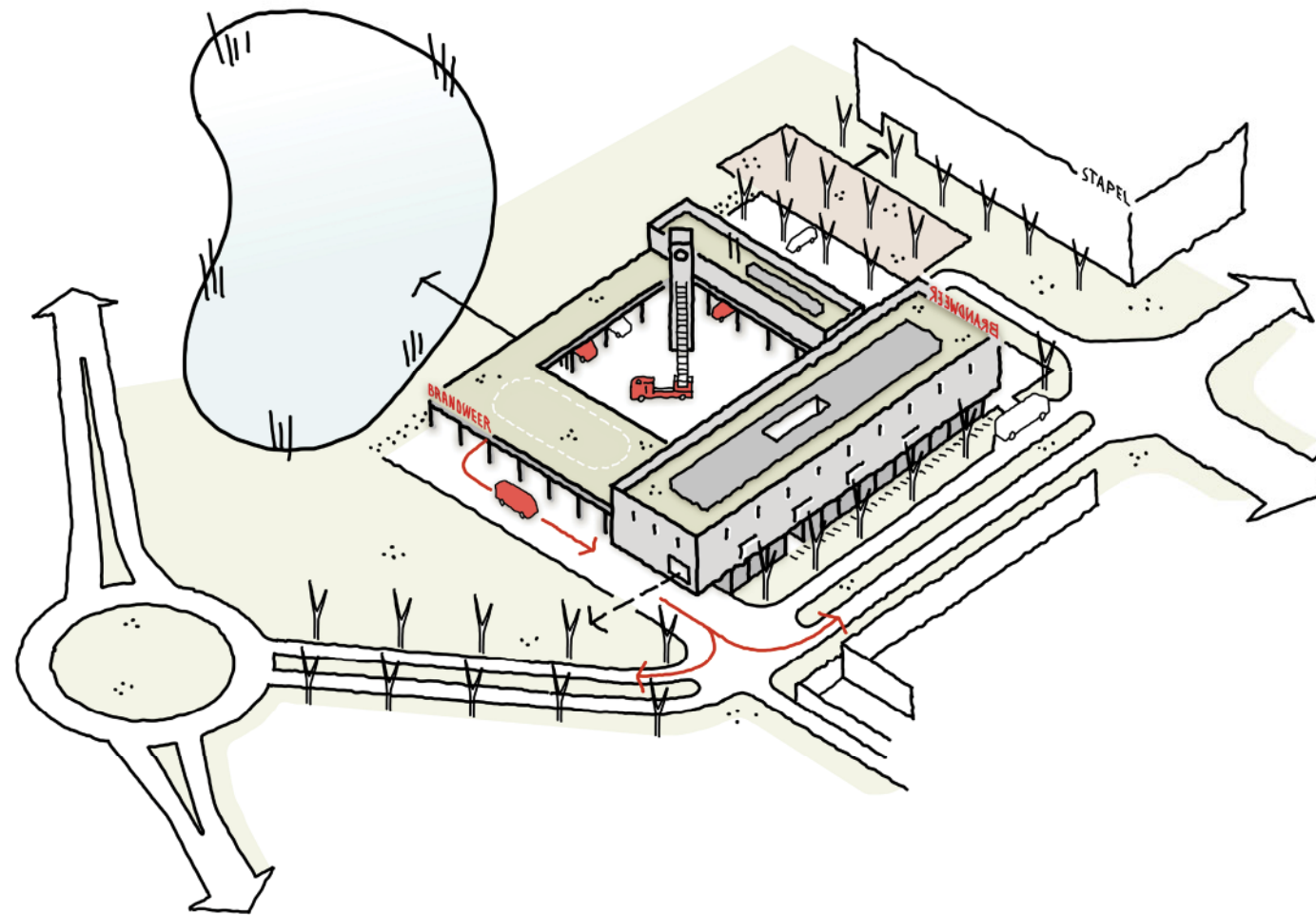
ARNE JACOBSEN, STADHUIS AARHUS (DK) - 1941

In de opgespoten polders van Flevoland, verrees in de jaren 50 een volledig nieuw dorp: Nagele. De compacte modernistische wijken krijgen allemaal een kerkje of publiek gebouw, waarvan de witte torentjes als bakens in de leegte fungeren.

DE ACHT, NAGELE (NL) - 1948-1954

GESTALTE

SFINKS

De oostzijde van het gebouw presenteert zich letterlijk als de kop van het Evolispark. Hier heerst nog de logica van de snelweg en is de *Gestalte* van het gebouw het eerste wat blijft. De ligging op de opgehoogde terp maakt de positie echt pontificaal en nog stoerder.

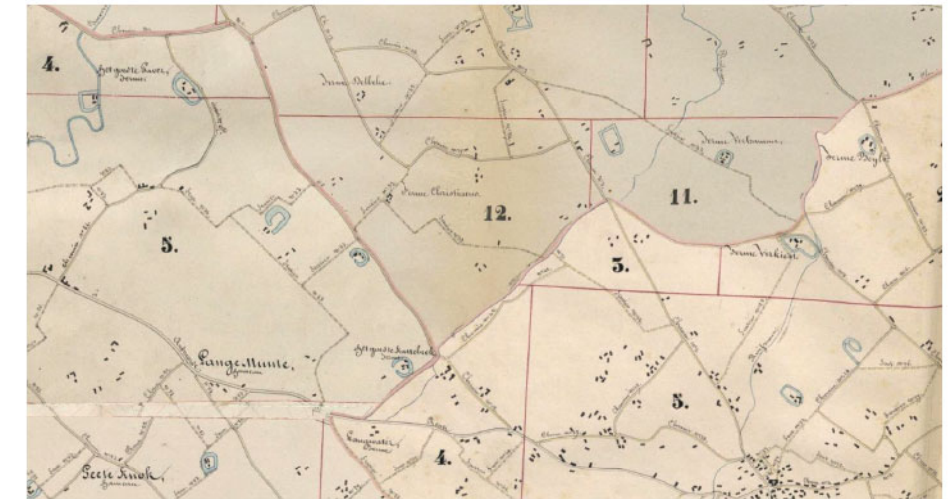
De grote reeks poorten vertelt wat het er in het gebouw gebeurt. Hier woont de brandweer. Een grote uitkraging, als virtuele poort, markeert de hoek. Het gebouw als sfinks, als grote geste, als poortwachter. Bovenop de remise een *highreader*, het mag duidelijk zijn.

EREHAAG

We positioneren het hoofdvolume met belevingscentrum, kantoren, sportzalen en cafetaria parallel aan de invalsdreef. Het grote balkvormig volume vormt zo, samen met het bestaande langwerpige bedrijfspand van Toninckx aan de overzijde, een duidelijke erehaag, waarbij het perspectief van de bezoeker op de grote windmolen wordt gericht. De horizontale geleiding van het gebouw en de mooie dreef versterken deze geste, die zo de entree van het bedrijventerrein markeert.

WATERHOEVE

Onze hoofdpoging is natuurlijk een goede werkplek voor de brandweer bedenken. Aan de rand van het bedrijventerrein, verborgen tussen de bomen, getuigt Bar Botaniek van een typologie die op historische kaartjes veel vaker voorkwam: de vierkantshoeve of waterhoeve, een losse spreiding van woongebouwen en dienstgebouwen en stallen, omzoomd door een gracht. Deze waterhoeves vormden herkenbare en stoere figuren in de lege polders. Deze typologie lijkt ons zeer bruikbaar voor de kazerne, waarbij de oefenkoer als erf wordt gebruikt en alle functies er op een losse en evidente manier rond kunnen worden geschikt, zonder het contact met het landschap te verliezen. De garage als stallen, de kantoren als woonhuis en de Risc tower als silo. De gordel of zoom van de vierkantshoeve maken we in een plint in beton, de constructies die er bovenuit tornen, zijn lichter en worden in staal bekleed.

ATLAS DER BUURTWEGEN, 1841

FRISS & MOLTKE, WONING KNUD FRISS
AARHUS (DK) - 1958

BAR BOTANIEK,
KORTRIJK (BE)

CLAUS EN KAAH
UTRECHT (NL) - 2003

STUDIO MUOTO, SAYCLAY
PARIJS (FR) - 2016

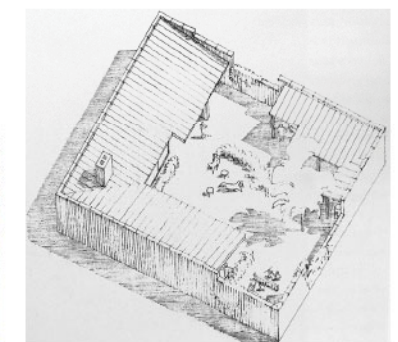
FRITZ SCHUPP, ZECHE ZOLVEREIN
ESSEN (DE) - 1847

EREHAAG

VIERKANTSHOEVE

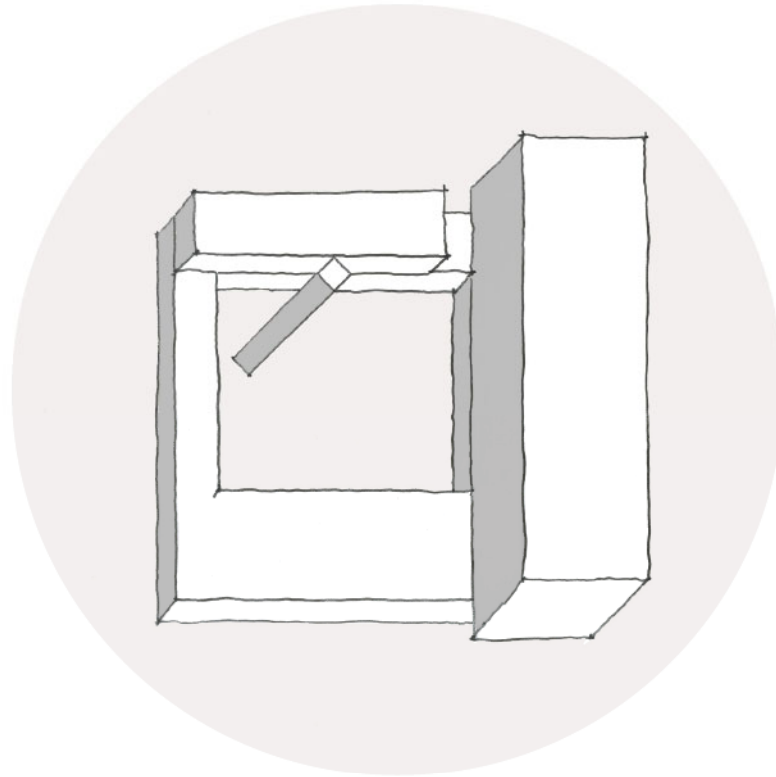

JORN UTZON, KINGO WOONPROJECT
FREDENSBORG (DK) - 1959

INPLANTING

1:4000

AUTONOMIE & SYNERGIE

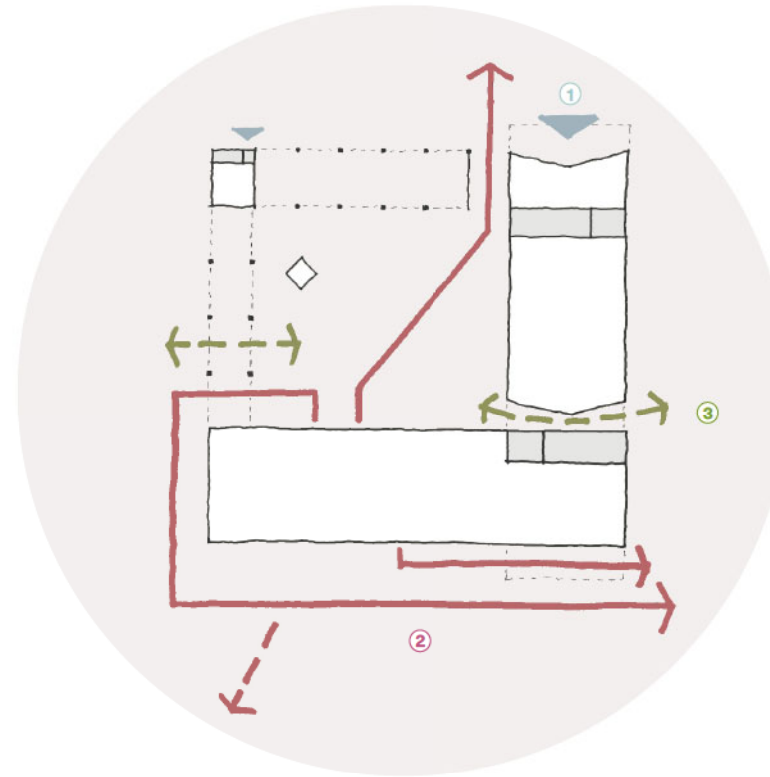
Het grote gebouw kent verschillende stromen en soorten gebruikers, die elkaar, zoals het bestek voorschrijft, best niet teveel voor de voeten lopen. Omwille van functionele redenen, maar ook omwille van veiligheidsredenen (*denk Corona*) blijft de interventiestroom sowieso volledige gescheiden van de logistieke stroom en de bezoekers. Een klas met kinderen hoort de kantoorwerking niet te verstoren en iemand die zuurstofmaskers komt ophalen heeft niks te zoeken in de kleedkamers. De vier stromen (interventie/logistiek/administratie en bezoekers) zijn dus opgevat vanuit een relatief autonome werking, die we verder in detail zullen toelichten. Al deze stromen worden optimaal en conform hun eigen interne logica in het plan geschikt.

Maar hoe jammer zou het anderszids zijn dat er geen uitwisselingen en overlap ontstaan tussen de verschillende werkingen van de hoofdkazerne? In dit groot open huis is *nét* dat aspect één van de hoofdkwaliteiten. Er wordt namelijk samen-geleefd, als in een grote vierkantshoeve. Het zou raar zijn enkel op een schermpje wat filmpjes van de brandweer in actie te tonen, als er buiten op de koer een echte coole oefening aan de gang is. De sporthal wordt mogelijks breed ingezet, de cafetaria serveert misschien 's middags Fristi aan bezoekende schoolkinderen en 's avonds een frisse pint aan de gepensioneerde brandweermannen. In de kantoren worden vergaderzalen gedeeld met iemand die advies komt vragen, maar worden evengoed ook interventies geanalyseerd. Ook dat is ruimtelijk rendement, waarbij op de korte en de lange termijn variaties in gebruik kunnen ontstaan en overlap en ontmoetingen worden gestimuleerd.

Bovenal is de kazerne voor de brandweermannen -zij het tijdelijk- een heuse thuis, een woonplaats, waar ze als hechte gemeenschap en in onderling vertrouwen zowel extreme situaties als ontspannende momenten delen. Er wordt geleefd, gekookt, gepoetst, getraind, gelachen en geslapen, ergens wat verloren op de rand van een industrieterrein. Dat impliceert de nodige privacy binnen het plan, maar ook hier is contact met het andere personeel en de gebruikers van het gebouw misschien een fijne troef.

Daarom hebben we met veel precisie en plezier een gebouw uitgedacht dat functioneert als een machine, maar hopelijk aanvoelt als een (t)huis.

Waarschijnlijk hebben we hier en daar een functionele steek laten vallen, maar we leren heel graag bij en hopen dat het plan ruimhartig genoeg is opgevat om aanpassingen toe te laten.

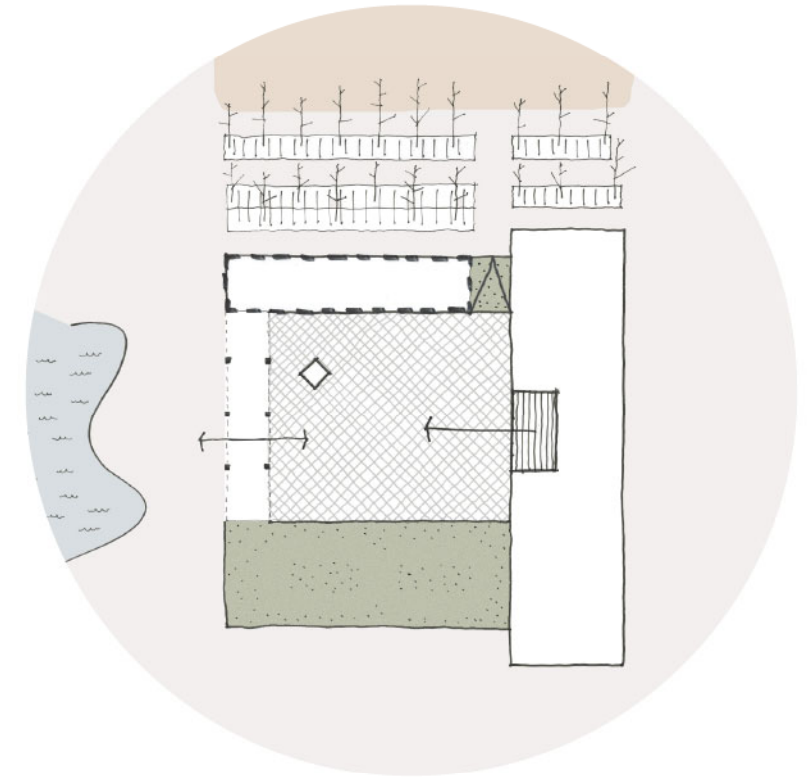

ADRESSEN

Het publieke hoofdadres ligt aan de *parvis*, aan het stedelijk pleintje. Vanuit een centrale balie kunnen alle bezoekers en stromen in het gebouw worden gekanaliseerd en georganiseerd. De balie houdt het overzicht over het voorplein maar kijkt ook uit op de grote poort richting de koer. Zowel personeel, bezoekers als logistiek (leveringen en afhalingen) kunnen zo centraal worden gemonitord en onthaald. Op termijn kan een tweede ingang het facility center aan deze zijde verder bedienen.

Helemaal aan het andere uiteinde van het plan, ligt het tweede adres, de remise of interventiegarage, van waaruit de wagens uitrukken en terugkeren. Dit tweede operationeel adres ligt zo ver mogelijk van het publieke adres en takt conform de aanbevelingen eenmalig aan op de invalsweg, aan het begin van het bedrijvenpark. Deze opstelling laat nog steeds de alternatieve by-pass oplossing toe, die eventueel in overleg kan worden onderzocht. In onze versie rukken de wagens in eerste lijn uit onder de grote overkraging, die de hoek markeert. De twee lijn kan achter de eerste lijn aan, of via de grote poort van de koer uitrukken, of desnoods via de poort richting waterbekken wegrijden, in geval van blokkage koer of parking.

Een kleine doorsteek of achterpoortje voor logistiek en personeel geldt als derde adres. In de oksel van het plan zit deze extra passage, die voor de gebruikers, eigen aan het gebouw, een soort shortcut kan betekenen en de tweede trappenhall bedient.

KOER

Wat leeg is bepaalt de kwaliteit van het volle: de grote oefenkoer is het lege hart van de kazerne.

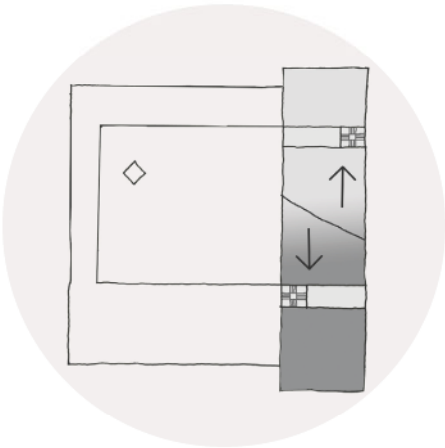
We hebben sterk ingezet op de ruimtelijk kwaliteit van deze plek en willen de koer graag op een adequate manier verbinden met het zicht op het fraaie landschap en met de *parvis*.

Een grote luifel kadert het perspectief en mooie hekkens sluiten het terrein fysiek af. Door de koer iets dieper te leggen, kunnen we wrakken en containers wat uit het zicht houden, maar blijft er een fijn visueel contact. De wadi is bereikbaar vanuit de koer via een extra poort aan de zuidzijde van het gebouw.

De koer is zeer goed bezond en zou mogelijk ook een groene en waterdoorlatende aanleg kunnen krijgen. De Risc tower staat er als *campanile* op een pleintje en we leggen contact met met de grote loggia op de eerste verdieping en het groene dakterras.

ORGANISATIE

CARUSO ST JOHN ARCHITECTS , KANTOORGEBOUW
ZURICH (CH) - 2020

PUBIEK/PRIVATE SNEDE

De grote sokkel van het gebouw bevat alle programma's met betrekking tot het operationele, de interventie en logistiek. De remise en logistieke garages grenzen rechte reeks aan de koer met grote poorten. Beide programmaonderdelen worden ondersteund door een mezzanine of tussenverdieping, waarin o.a. de logistieke kantoren, de permanentie en kleedkamers en de dispatching een plek krijgen, vlakbij de begane grond.

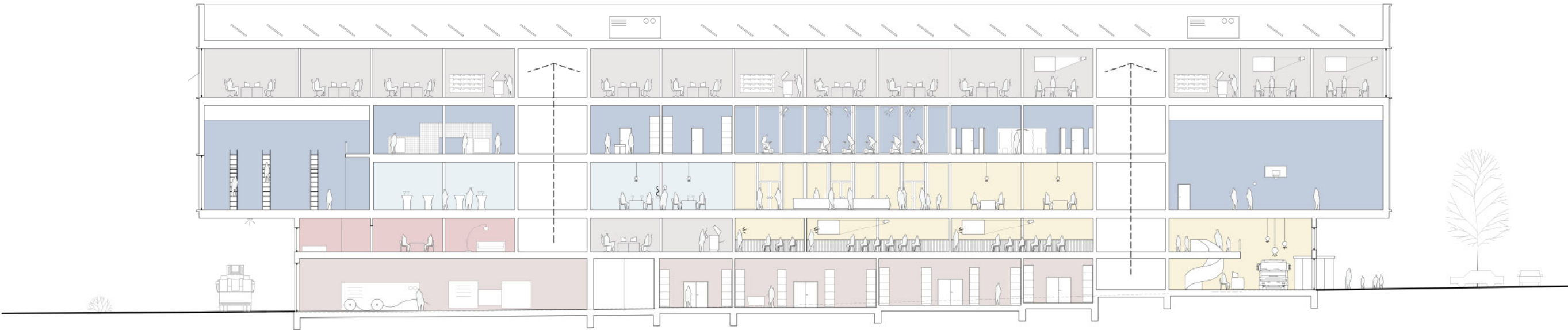
De rest van het programma krijgt een plek in het eenvoudig en compact balkvolume, dat letterlijk op de sokkel rust. De opdeling tussen de meer publieke en eerder private functies volgt hier een heel eenvoudig stramen, dat identiek is voor elke stroom: publiek zit vooraan aan de zijde van de *parvis* en de entree, privaat aan de zijde van de remise.

We maken dus ook twee goeie trappenkernen, een publiek en een meer private. Tussenin voorzien we een soort buffervat, een overloopruimte, waar overlap en meervoudig gebruik worden gestimuleerd en het gebouw op langere termijn ook kan evolueren. Grote buitenruimtes, zoals de loggia en een patio maken hier het plan leesbaar en zorgen voor oriëntatie en daglicht, in het midden van het plan. Deze eenvoudige opdeling komt de werking van de kazerne ten goede, ze maakt het gebouw helder en geschikt voor veranderingen op korte en langere termijn. Het belevingscentrum, dat al vanaf het onthaal vertrekt, volgt deze logica en manoeuvreert zich tegelijk als een soort (brandweer) slang door de snede heen.

PRIVAAT

PUBIEK

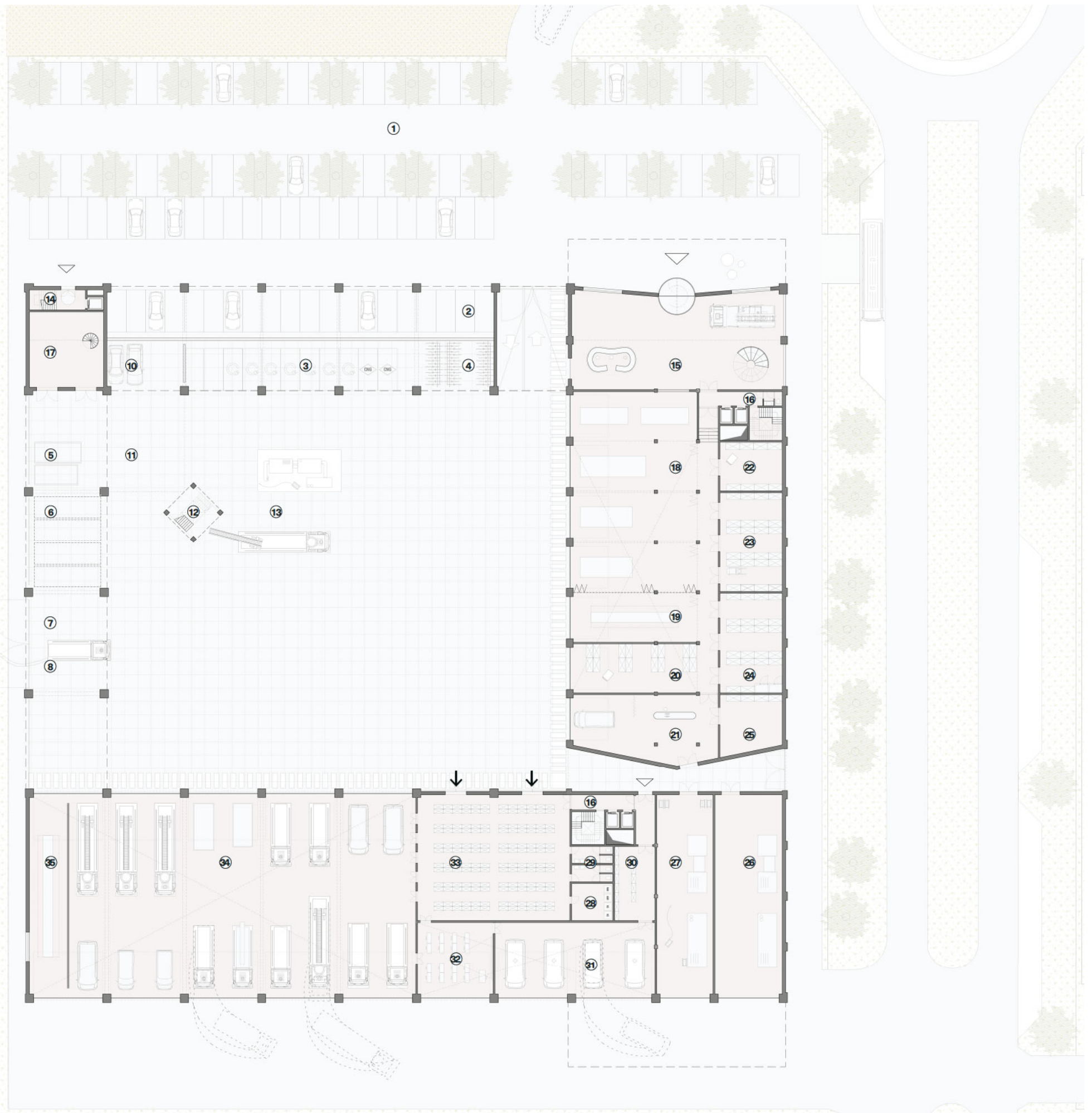

SNEDE A 1:500

NIVEAU 0

1:500

1. parkeerplaatsen	96st
2. parkeerplaatsen voor vrijwilligers	15st
3. stelplaats poolcars	10st
4. fietsenstalling	45st
5. oefen units/containers	3st
6. stelplaats voertuigen uit dienst	4st
7. containers	2st
8. oefenhydrant	
9. waterbekken met aanzuigplatform	
10. stapelen autowrakken	4st
11. knip zone THV	10x10m
12. RISC oefentoren	
13. IGS kleine tankopstelling	10x5m
14. inkom facility center	20m ²
15. onthaal & belevingscentrum	298m ²
16. trappenhuis	
17. werkplaats gebouw	79m ²
18. stelplaats logistiek	355m ²
19. werkplaats voertuigen	86m ²
20. magazijn klein materieel	86m ²
21. transitruimte	130m ²
22. magazijn vloeistoffen	43m ²
23. magazijn VTO materiaal	87m ²
24. kledij magazijn	87m ²
25. magazijn DGH materiaal	50m ²
26. werkplaats adembescherming	192m ²
27. werkplaats slangenwas	161m ²
28. wasplaats kledij	22m ²
29. sanitair	
30. kleedruimtes ambulanciers	42m ²
31. stelplaats ziekenwagens	169m ²
32. hot debriefingsruimte	80m ²
33. kleedruimte interventie	270m ²
34. stelplaats operationele voertuigen	989m ²
35. wasstraat/decontaminatiezone	108m ²

MEZZANINE

- 1. trappenhuis
- 2. sanitair

- 3. belevingscentrum 147m²
- 4. leslokaal 1 87m²
- 5. leslokaal 2 87m²
- 6. leslokaal 3 43m²

- 7. kantoren logistiek 295m²

- 8. ruimte permanentie ambulanciers 125m²
- 9. ruimte permanentie brandweer 200m²
- 10. kleedruimte/kleedkasten/douches 175m²
- 11. dispatching 132m²
- 12. serverroom

1:500

NIVEAU 1

1:500

1. facility center

650m²
2. trappenhuis
3. sporthal

447m²
4. berging

37m²
5. belevingscentrum

489m²
6. berging tafels & stoelen

22m²
7. keuken

22m²
8. berging keuken

22m²
9. loggia

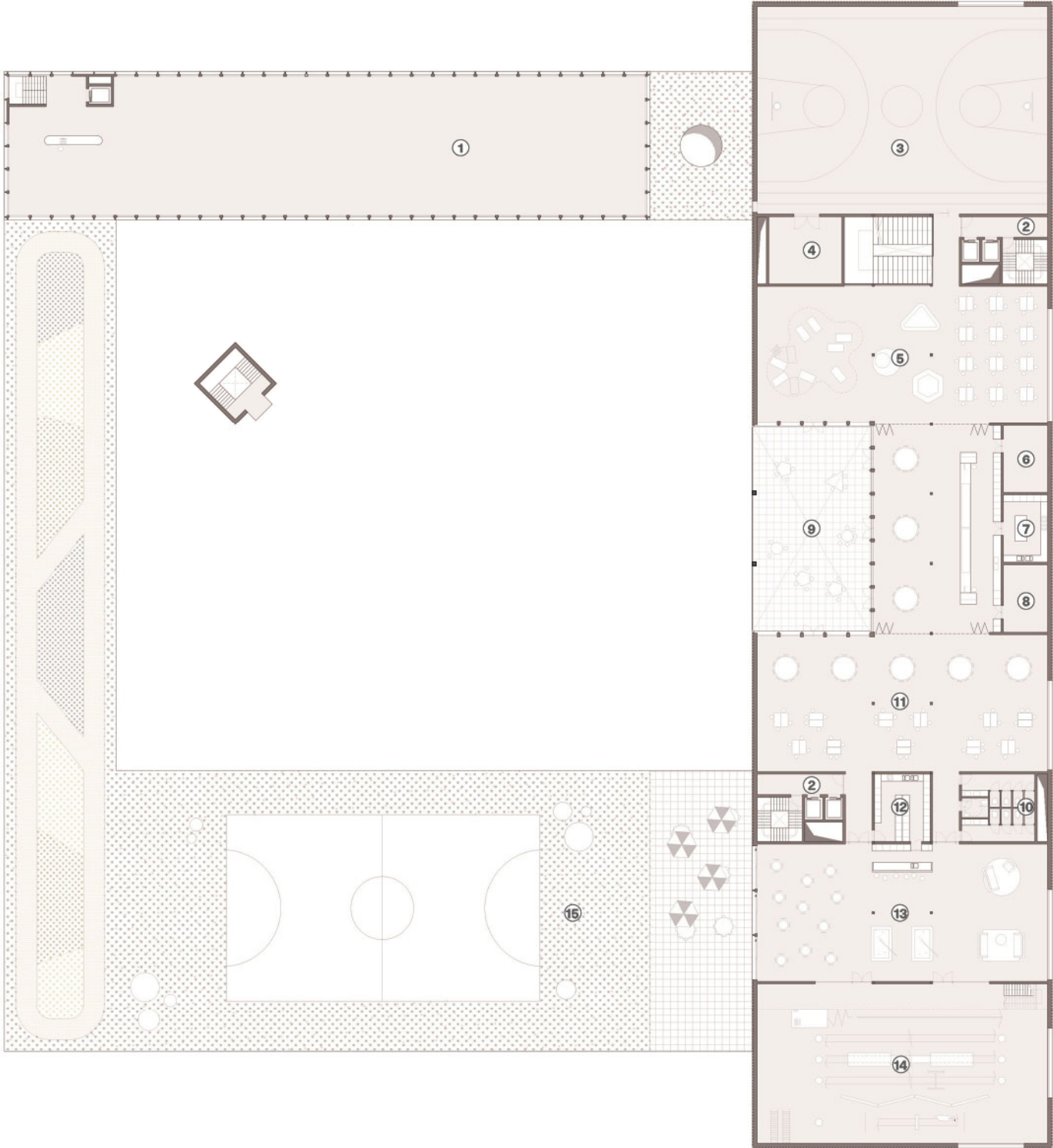
180m²
10. sanitair
11. refter

295m²
12. keuken

28m²
13. sociale ruimte

295m²
14. PPMO

345m²
15. looppiste / sportveld

NIVEAU 2

1:500

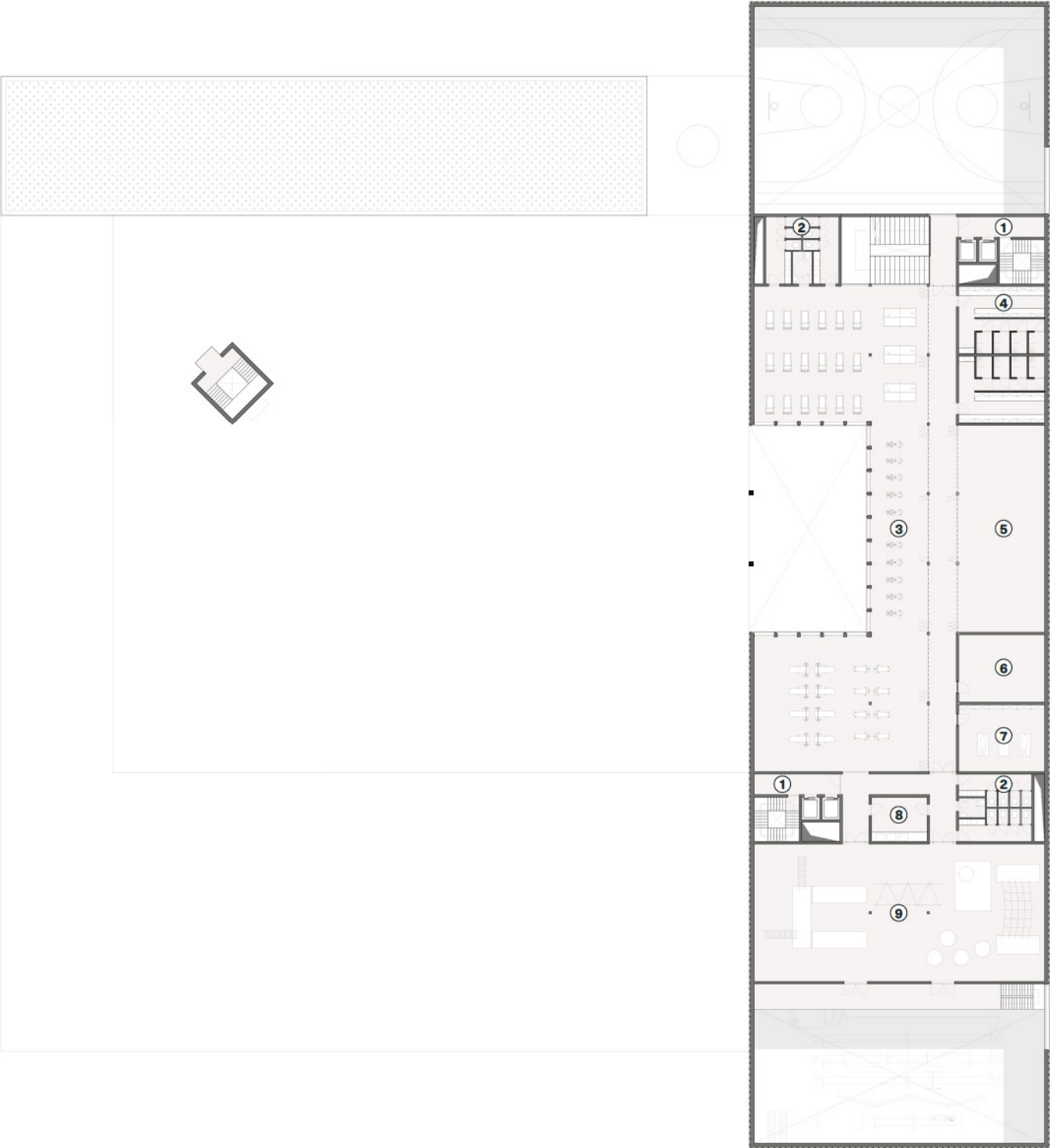
- 1. trappenhuis
- 2. sanitair

- 3. fitness
- 4. kleedruimte / douches

435m²
87m²

- 5. polyvalente zaal
- 6. droogkamer fietskledij
- 7. oefenlokaal ambulanciers
- 8. monitorlokaal
- 9. oefenkelder

132m²
43m²
43m²
18m²
295m²

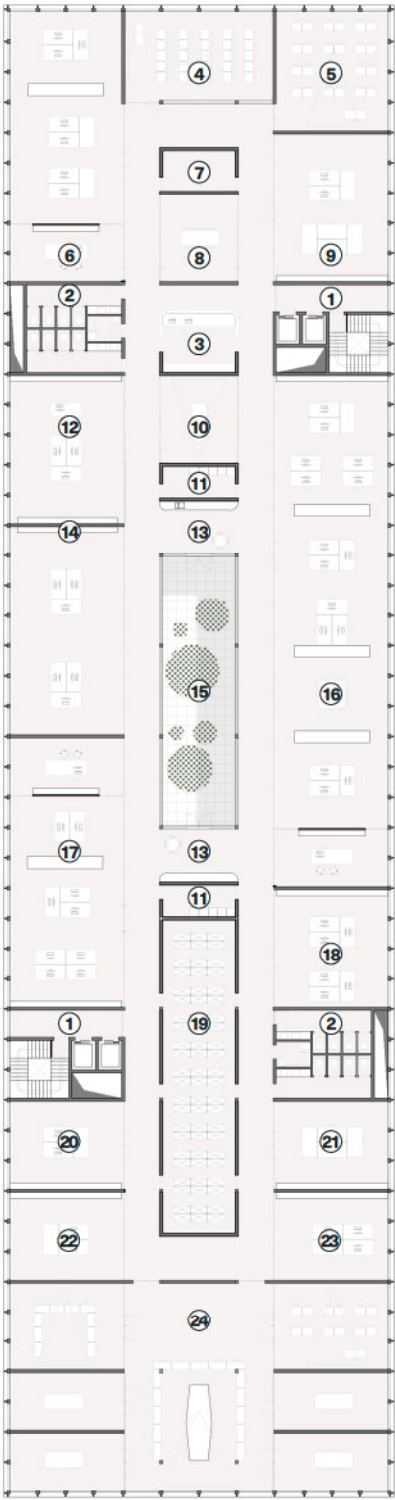
NIVEAU 3

1:500

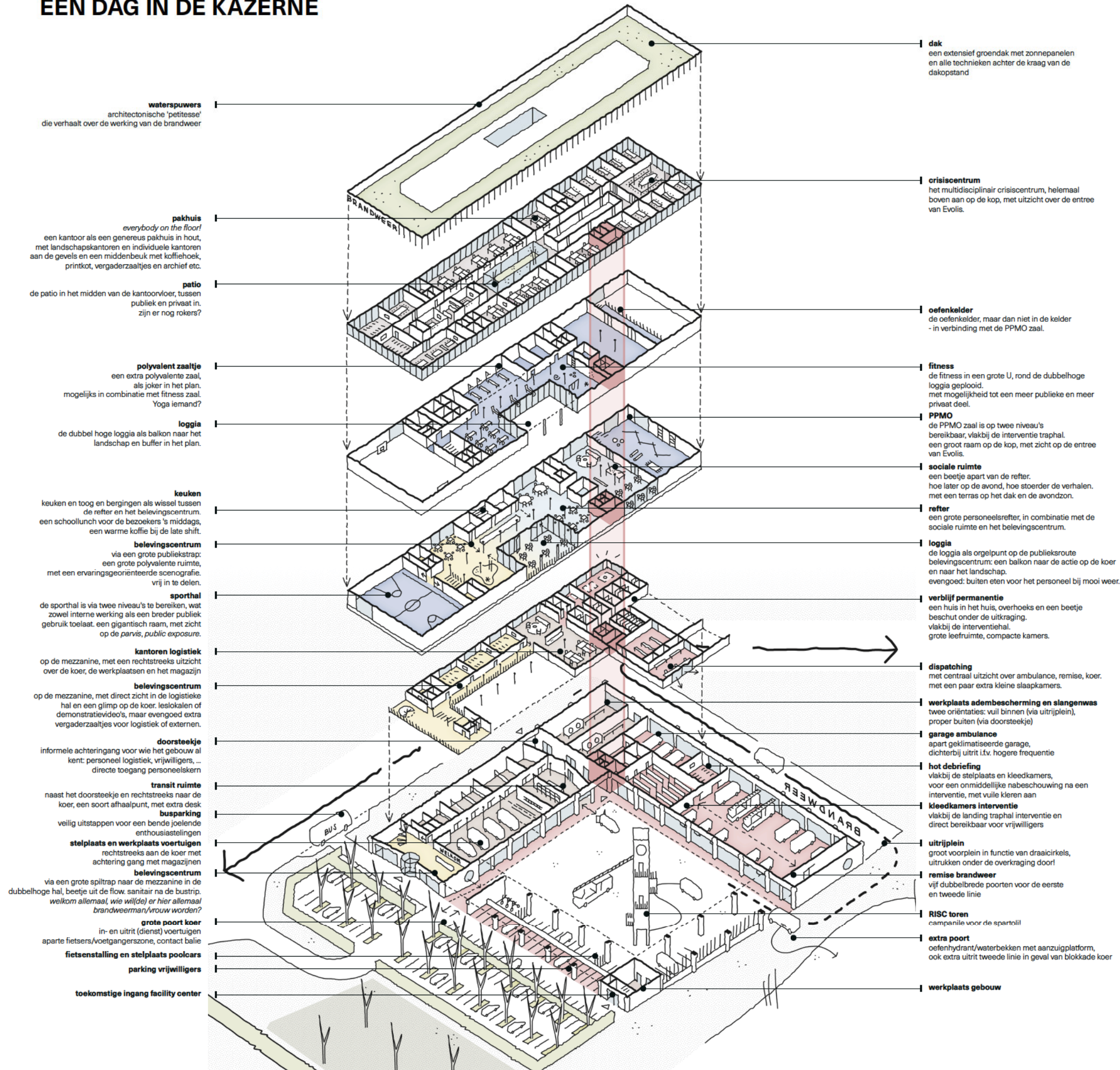
- 1. trappenhuis
- 2. sanitair

- 3. onthaal
- 4. leszaal 58m²
- 5. leszaal 58m²

- 6. zonaal secetariaat 132m²
- 7. berging 13m²
- 8. vergaderzaal 28m²
- 9. financiële dienst 73m²
- 10. vergaderzaal 28m²
- 11. printlokaal 10m²
- 12. personeelsdienst 72m²
- 13. koffiehoeck
- 14. clusterwerking 102m²
- 15. patio 85m²
- 16. risicobeheersing 243m²
- 17. VTO-dienst 132m²
- 18. postwerking 57m²
- 19. archief 100m²
- 20. innovatie 43m²
- 21. vrijwilligerswerking 43m²
- 22. brandonderzoek 43m²
- 23. IT-dienst 43m²
- 24. multidisciplinaire crisisruimte 339m²

EEN DAG IN DE KAZERNE

INTERVENTIE STROOM

De kazerne is een goed geoliede machine, waarin de remise of interventiegarage natuurlijk het echte motorblok vormt. Alles is hier vormgegeven en georganiseerd op snelheid en efficiëntie. De remise ligt aan de zuidzijde van het plan en vormt zo mee het gezicht op de kop van Evolis.

Dubbel brede poorten (9.20 meter) -voor de eerste linie voertuigen- geven direct uit op het brede uitrijplein voor het gebouw.

Dit plein takt aan de oostzijde rechtstreeks aan op de wegenis, onder de grote monumentale uitkraging door, die als een soort virtuele poort fungeert en zo de hoek markeert.

De mogelijk gesuggereerde by-pass blijft in dit scenario nog steeds mogelijk. Omwille van de hogere frequentie liggen de ziekenwagens het dichtst bij de uitgang en ze krijgen een apart te klimatiseren garage.

De 'hot debriefingsruimte' ligt tussen de garages brandweer en ambulance in, om direct na een interventie ervaringen te kunnen delen.

De tweede linie kan in dezelfde richting uitrukken, na de eerste linie, maar kan evengoed via de koer en de hoofdpoot aan de zijde *parvis* wegrijden. De extra poort in de zuidzijde (aan de wadi) laat bovendien toe om, bij eventuele hinder of opstopping, zelfs nog een derde weg te vinden om weg te rijden van het terrein.

De interventiekern ligt strategisch vlakbij alle slaap-, leef-, en ontspanningsruimtes. Deze trappenkern landt bovendien vlakbij de dienstentree en de kleedkamers interventie.

Deze entree ligt in het verlengde van de grote inkompoort, zodat ook de vrijwilligers in een rechte lijn naar de entree kunnen rijden of rennen. Vanuit dit operationeel sas kan zowel naar de rode als de gele voertuigen uitgerukt worden.

De trap is vormgegeven met 4 korte steken en leuningen aan weerszijden, zodat een optimale en zeer snelle afdaling naar beneden mogelijk wordt gemaakt. Je kan als het ware springen van bordes naar bordes. Deze trappenkern wordt volledig gereserveerd voor personeel en brandweer en dus zeker niet gedeeld met publiek. We voorzien ook in twee snelliften, zodat ook van de hoger gelegen verdiepingen, waar bv. de PPMO en de grote refter en de kantoren zich bevinden, snel kan worden uitgerukt.

Op de mezzanineverdieping, vlakbij de interventiekern, bevinden zich de slaapvertrekken, de leefruimtes, keuken en ontspanningshoek / tv ruimte. Op dezelfde verdieping ligt ook de dispatching met een zeer centraal uitzicht op de brandweerremise, de garage ambulances, de uitritten, de inkompoort en de oefenkoer en de hot debriefing. Hierdoor is interactie en overzicht ten allen tijde gegarandeerd.

Tot slot kunnen ook de werkplaats adembescherming en slangenwas en de wasstraat dankzij de ligging aan het uitrijplein van twee oriëntaties genieten, zodat vuile en propere stromen niet worden gemengd.

LOGISTIEK

De logistieke stelplaats en de werkplaats voertuigen grenzen ook rechtstreeks aan de koer.

Een eenvoudige en heldere gang verbindt de werkplaatsen met de verschillende magazijnen, in functie van een compacte en functionele werking en korte parcours.

Ook de transitruimte grenst aan de koer én aan de informele doorsteek, die we een beetje als de personeelstoegang beschouwen.

Op de mezzanine verdieping kijken de kantoren logistiek (bovenop de transitruimte) rechtstreeks uit over de werkplaatsen en de koer. Ook hier is de directe verbinding en nabijheid met de begane grond zeer zinvol en komt ze de vlotte werking ten goede. Deze kantoren zijn bereikbaar via de publieke hal vooraan of evengoed via de personeelshal en ze kunnen vergaderlokalen en leslokalen delen met het belevingscentrum dat ook de mezzanine vloer gebruikt.

De werkplaats adembescherming en slangenwas geven dankzij de doorsteek ook rechtstreeks uit op de transitruimte, van waaruit deze spullen terug kunnen worden verdeeld of gestockeerd.

SOCIALE RUIMTE

De kazerne is voor een deel van de gebruikers een tweede thuis. Hier kijken we naar de brandweermannen en ambulanciers als een hecht collectief, die letterlijk lief en leed delen en op elkaar aangewezen zijn; tijdens, voor en na de interventies.

De brandweerpost heeft voor de brandweerman een belangrijke sociale betekenis en is in ons plan discreet georganiseerd op de mezzanine, als een huis in het huis. Ook de permanentie ambulanciers is zo opgevat, zij het als kleiner appartement. We willen zoals gezegd de ruimtes vormgeven als een fijne thuis en besteden dan ook graag extra aandacht aan huiselijke elementen, die het tijdelijke verblijf faciliteren. De ruimte voor permanentie brandweer zit op de hoek en ligt wat beschut in de luwte onder de uitkraging. We hebben de individuele slaapcellen niet te groot gemaakt om te vermijden dat mensen zich gaan isoleren. Er is daarentegen een mooie grote ruimte voor ontspanning en verschillende hoekjes, een extra keuken en eettafel. Alle kleedkamers zijn ruim en handig en de permanentie ligt letterlijk naast de personeels- en interventietrap. De garage is met andere woorden vlakbij.

Op de hogergelegen verdieping is ruimte voor een grotere refter en sociale ruimte, die aansluit op het dakterras. Hier ontmoeten alle gebruikers van het gebouw elkaar. Voor de vriendenkring van de brandweer en de erebrandweer is ook deze ruimte een fijne plek, waar aan de bar herinneringen kunnen worden opgehaald en straffe verhalen gedeeld. De ruimte is opnieuw via de publiek kant of de personeelskant bereikbaar, een beetje in functie van de aard van het evenement. De connectie met het belevingscentrum maakt dat bij grotere activiteiten de ruimte tijdelijk kan worden ingepalmd en/of gedeeld.

OPEN BELEVINGSCENTRUM

Het open belevingscentrum is programmatorisch absoluut de kers op de taart. Alvast een stevig begin van de mooie ambitie om een open huis te zijn!

We willen het bezoekerscentrum dan ook zoveel mogelijk vermengen met het gebouw, zonder de dagelijkse werking ervan te hypothekeren. De brandweer spreekt tot de verbeelding, van jong en oud. Eerder dan een achteraf hoekje met wat schermen, is het belevingscentrum dan ook fundamenteel onderdeel van de kazerne. De nabijheid en het rechtstreeks uitzicht op de actie, beloven heroïsch te worden.

Het belevingscentrum begint op de parking, waar we een aparte halte voor een bus integreren in de berm, zodat het komen en gaan van groepen veilig en zonder kruisend verkeer kan gebeuren. Voor een centrum rond veiligheid een fijne start! Ook vermijden we zo dat bussen de parking zouden blokkeren voor (dienst)wagens en leveringen. De ontvangst begint in de grote inkomhal met een oldtimer of test opstelling, van waaruit een (felrode) spiltrap naar de mezzanine leidt. Hier kunnen groepen een introductie of welkom krijgen en liggen er een aantal leslokalen die uitkijken over de logistieke zone en via de poorten naar de koer. Deze leslokalen kunnen eenvoudig ook voor andere externe bezoekers nuttig worden ingezet of evengoed als vergaderzaaltje voor de logistieke medewerkers.

Vanop de mezzanine vertrekt een grote publiekstrap die naar de eerste verdieping leidt, waar de grote polyvalente ruimte volledig kan worden ingericht met een ervaringsgeoriënteerde scenografie.

Een grote dubbelhoge loggia vormt het orgelpunt van deze stroom. Van hieruit krijgen de bezoekers een fenomenaal zicht over de oefenkoer, de remise en het daklandschap, de Risc toren en zelfs de fitness. Het bezoek wordt afgerond aan de bar met een drankje en een versnapering en misschien wordt de brooddoos genuttigd in de refter?

SPORT & SPEL

We maken in ons plan een aparte verdieping voor de fitness, de sporthal en de PPMO-zaal & oefenkelder. Vooral de eerste twee functies lijken makkelijk inzetbaar als 'brede functies', waarbij de infrastructuur van de brandweer mogelijks wordt gedeeld met derden. Ze liggen dan ook aan de publieke kant van de grote hoofdbalk, terwijl de PPMO-zaal en de oefenkelder eerder dichtbij de interventietrapphal zijn gepositioneerd. Beide grote sporthallen zijn over twee niveaus bereikbaar en krijgen een fantastisch raam op het landschap.

In een volgend stadium zijn een intelligent en robuust gebouwbeheersysteem en een slimme toegangscontrole zowieso essentieel, maar door de slimme inplanting in het plan lijken deze programmaonderdelen alvast veel kans te hebben om publiek inzetbaar te zijn. Ook op dit niveau is de loggia een beetje de spelverdeler en kan de grote fitness zelfs in zones worden ingedeeld, van eerder publiek naar eerder privaat. Kleedkamers en een extra polyvalent zaaltje vervolledigen dit niveau.

DINKELOO ROCHE, RICHARDSON VICKS INC. CONNETICUT (VS) - 1975

PIET HEIN EECK, INDUSTRIEGEBOUW H. ROTTERDAM (NL) - 2015

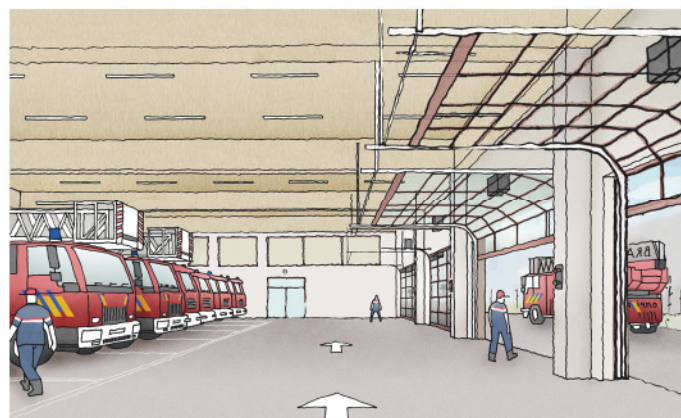
KANTOREN

De kantoren voorzien we op de bovenste laag, met een fantastisch uitzicht over de polders. Zowel de publieke trappenhal als de personeelshal ontsluiten deze overzichtelijke kantoorlaag. We willen graag inzetten op innovatieve en fijne manieren van kantoorwerk, iets waar we bij een eventueel vervolgtraject graag met onze opdrachtgevers verder over denken. Iedereen op dezelfde werkvloer creëert hopelijk een gevoel van samenhang en stimuleert overleg en ontmoeting. De indeling op de plannen is dan ook louter suggestief.

Momenteel is de kantoorlaag vormgegeven als een heldere en genereuze structuur, een soort pakhuis in hout, met een evidente schikking van werkplekken aan de gevels (landschapskantoren en individuele plekken) en bergingen/ vergaderzaaltje/ koffiehokjes in de middenbeuk. We willen inzetten op mooie invulwanden die eventuele wijzigingen in het plan of programma ook makkelijk toelaten.

Een centrale patio brengt licht en lucht in het hart van het plan. Zijn er nog rokers?

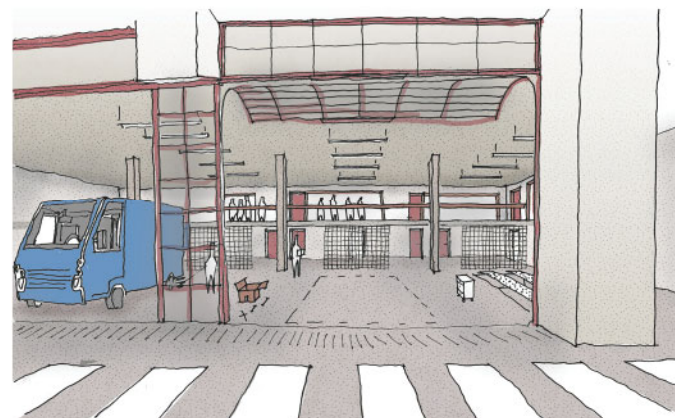
Ook hier is de opdeling publiek/privaat heel eenvoudig aangehouden. Een architect die voor een advies komt, zal aan de kant van de *parvis* worden ontvangen, de multidisciplinaire crisisruimte ligt aan het andere uiterste van het plan, op de kop, met uitzicht over de inkom van Evolis. Zoals vermeld, hebben we enkel de kantoren logistiek dichtbij de logistieke zone gelegd op de mezzanine, maar blijven deze dankzij de personeelshal wel onderling verbonden met de grote kantoorlaag.

REMISE

BELEVINGSCENTRUM

LOGISTIEK

KANTOREN

FUNCTIONELE SCHOONHEID

Het gebouw moet uiterst functioneel en efficiënt zijn, maar mag daarnaast ook best een beetje huiselijk zijn. Ons motief is daarom 'functionele schoonheid', waarbij de functionaliteit van de duurzame kazerne op een aantal manieren ook architectonisch ingezet en betekenisvol wordt.

EFFICIËNT RUIMTEGEBRUIK

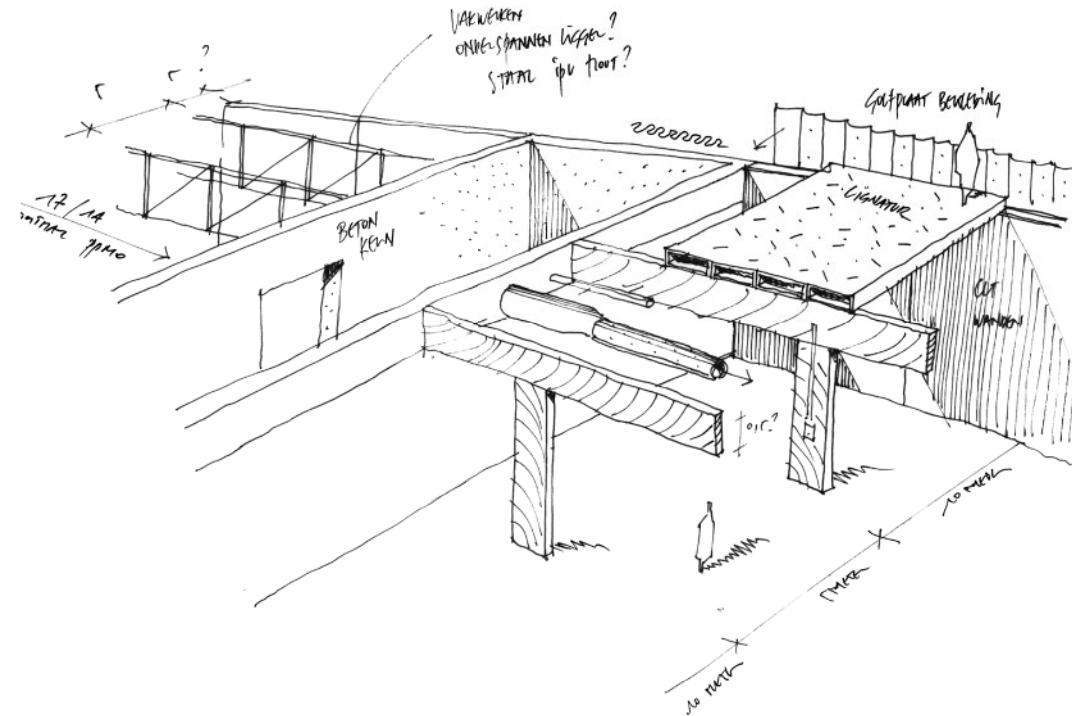
We hebben gestreefd om binnen de gegeven parameters een zo'n compact mogelijk gebouw te maken met voldoende mogelijkheden voor elke functie en marges voor aanpassingen in de tijd, voor in- en uitbreidingen. Door het gros van het programma te stapelen in een eenvoudig balkvormig volume, kan het programma er op termijn in groeien en wordt het gebouw, dankzij een robuuste en heldere structuur een intelligent casco. Met een zo klein mogelijke footprint sparen we ruimte voor groen en waterinfiltratie.

De begane grond en mezzanine worden voorzien in een betonstructuur, lekker stevig. Daarboven stellen we voor alles in massief hout (CLT) op te trekken met een basis overspanning van 10/5/10 meter. Omdat alles geprefabriceerd wordt, kunnen we zorgvuldig te werk gaan en rekenen op bouwtijdverkortingen. Het materiaal kan als zichtwerk worden toegepast, maar ook afgewerkt met schilderwerk, tegels of stucwerk. De vloerdelen zijn holle houten kanaalplaten. Door de holtes op te vullen met kleikorrels, kan de houtconstructie bovendien worden voorzien van een accumulerend vermogen. Daarnaast levert het massief hout een bijdrage aan de isolerende werking van de spouwmuur. De twee grote sporthallen op de kop krijgen een lichte overspanning in stalen raatliggers.

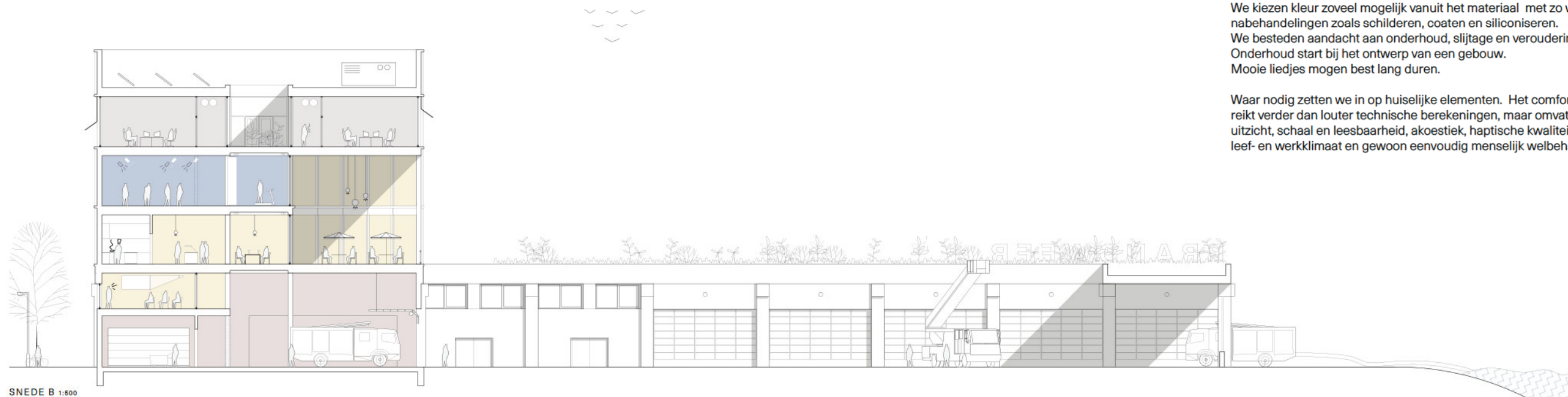
FLEXIBILITEIT

We willen graag gebouwen maken als 'intelligente ruïnes', die tegen een stootje kunnen en in staat zijn variaties en veranderingen op te vangen, te bufferen en te kunnen incorporeren, om zo een blijvende en kwaliteitsvolle bijdrage te blijven leveren en meerdere levens te kennen. Dat is pas echte circulariteit! Daarbij is het altijd de ambitie om techniek niet als uitgangspunt te zien, maar als kers op de taart. We ontwerpen dus constructies met overmaat, als pakhuizen voor mensen. Die constructie mag gezien worden, ze is de eerste en laatste architectuur.

We benadrukken onze aandacht voor rationale casco's, waarin programma's te gast zijn en op termijn kunnen schiften. Zoals we al aanhaalden zijn meerdere planconfiguraties mogelijk, binnen de vooropgestelde structuur. Hogere plafonds dragen bij tot de gebruiks- en toekomstwaarde van het gebouw. Door de toepassing van massief hout is het plaatsen van een nieuwe schacht of doorvoeren in wanden en vloeren relatief eenvoudig en zijn wijzigingen in de toekomst mogelijk zonder grote impact op de structuur. We opteren voor 2 grote en goeie kernen en schachten en voor gebundelde, zichtbare en bereikbare technieken, die als een tweede grid onder de structuur lopen, als zichtbare aders van het gebouw, in de middenbeuk.

basisstructuur balkvolume
wanden, balken en kolommen in CLT constructie, vloeren in kanaalplaten in hout (lignatur) ruimte voor technieken in de middenbeuk
trappenkernen en schachten in beton
de sporthal en PPMO zaal op de kop krijgen een lichtere stalen dakstructuur

SNEDE B 1:500

HCV ARCHITECTEN, BRANDWEER
WILRIJK (BE) - 2019

BULK ARCHITECTEN - BUGA,
WIJNEGEM (BE), 2020

expertise
een gebouw dat werkt als een machine, maar aanvoelt als een thuis:
BULK en HCVA hebben ruime expertise in CLT toepassingen.

MOOI VEROUDEREN

Wanneer de constructieve en materiële basis goed is, kan een gebouw veranderingen in de tijd accommoderen en is het de moeite waard om te behouden. De drager en de invulling. De keuze voor massief hout als leeuwendeel van de constructie ligt daarom voor de hand. Het is de enige bouwgrondstof die vanzelf groeit en het unieke vermogen heeft om CO2 op te slaan en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Daarnaast draagt het bij aan de kwaliteit van het interieur. Verder pleiten we voor degelijke en robuuste 'echte materialen' in de afwerking, die eerder nurks dan behaagziek zijn, die gebruikers en bewoners van het gebouw uitdagen en op termijn door gebruik mooi slijten. **Het gebruik van standaard industriebouwelementen in combinatie met hoogwaardige materialen, maakt het gebouw betaalbaar, zonder dat het er goedkoop uit ziet.**

Een sober kleurenpalet kan bijdragen tot de leesbaarheid van het gebouw en de oriëntatie van de gebruikers. We kiezen kleur zoveel mogelijk vanuit het materiaal met zo weinig mogelijk nabehandelingen zoals schilderen, coaten en siliconiseren. We besteden aandacht aan onderhoud, slijtage en veroudering. Onderhoud start bij het ontwerp van een gebouw. Mooie liedjes mogen best lang duren.

Waar nodig zetten we in op huiselijke elementen. Het comfort van het gebouw reikt verder dan louter technische berekeningen, maar omvat evengoed daglicht, uitzicht, schaal en leesbaarheid, akoestiek, haptische kwaliteiten, leef- en werkklimaat en gewoon eenvoudig menselijk welbehagen.

VERSCHIJNING

MATERIALISATIE

We willen graag de bedoelingen van het BKP Evolis waarderen en tegelijk recht doen aan de publieke ambitie die we hebben te vervullen. In de materialisatie en de geleding gebruiken we daarom een fijne truc: mooie, haptische, stevige en wat duurdere materialen op ooghoogte, eenvoudige licht- en schaduwwerking op grotere hoogtes. De plint verschijnt in een warmgrijze beton met rode (terrazzo) accenten, bijna als gelakte nageltjes. Robuust en reinigbaar en bestand tegen een stootje. De uitkragingen als een tafel waarop een nieuw gebouw start. Erboven kiezen we voor een stapeling van groffe en fijne profielplaat met cannellures, gemoffeld in een warmgrijs. We willen aandacht besteden aan het ritme van bevestigingen, voegen, lijsten en aansluitingen. Horizontale banden accentueren de stapeling, als een palazzo in bardage, dat bijna verdampst naar boven toe. Grijs met een herinnering aan kleur. Meer schaduw dan materiaal. Clair-obscur. Een high-reader. Deze bovenbouw met de gelakte bardageplaat met breedvlakke plooi, horizontale lijsten en repetitie van ramen zoekt naar een detaillering op schaal van de Evolissite, de schaal van de snelweg, terwijl de plint meer inspeelt op de perceptie van dichtbij, op aanraking.

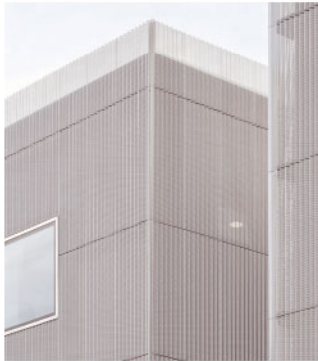
Een compositie van een zittend, een liggend en een staand gebouw. De campanile wordt bekroond met een holle klok, van waaruit de klimtouwen vertrekken. We opteren voor voldoende glasoppervlakken voor zicht en licht. Kleedkamers en dienstruimtes verstoppen we achter perforaties. De grote loggia krijgt een sierlijk plafond en alle ramen op de bezonde gevels zijn voorzien van een externe zonnewering, die geïntegreerd wordt toegepast in de gevel. Waar mogelijk voorzien we intensieve groendaken met een bonte mix van kruiden en bloemen, die insecten en vlinders aantrekt, waarbij de planten over de dakranden groeien.

ENZMANN FISCHER - CONCERTZAAL, LUZERN (CH), 2020

BC ARCHITECTEN - LUMA FOUNDATION, ARLES (FR), 2020

MORRIS + COMPANY - ENERGY HUB, LONDEN (UK), 2020

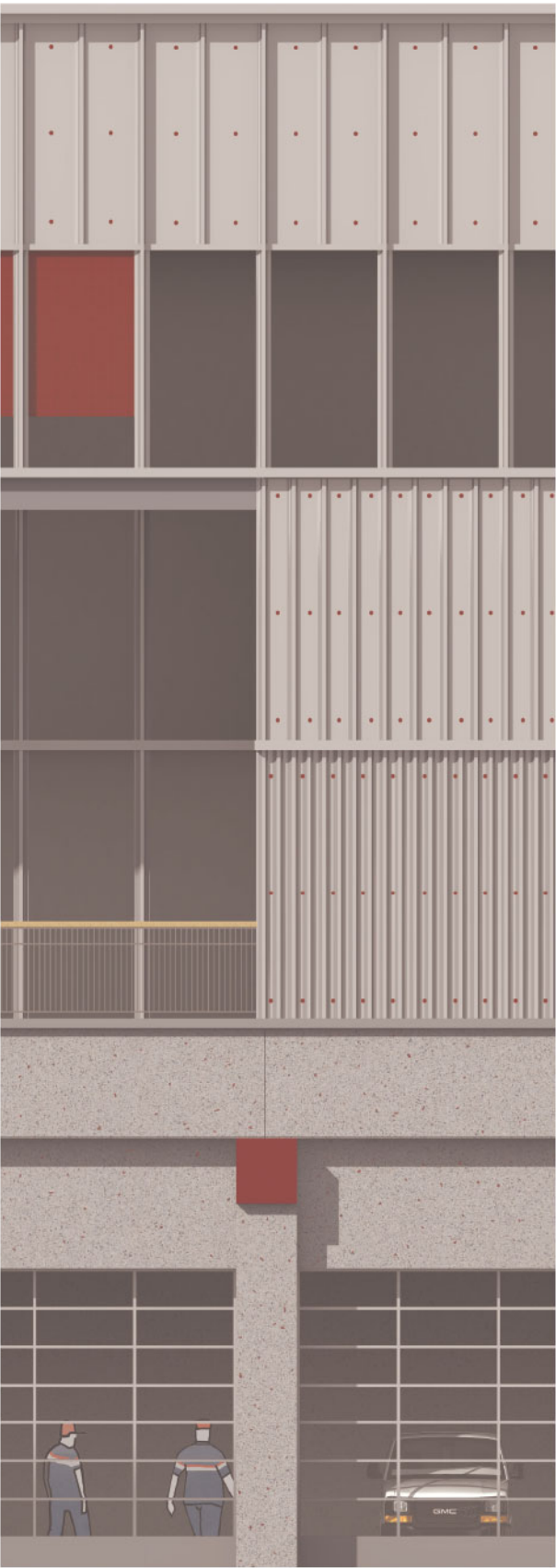

BULK ARCHITECTEN - BUGA AUTO, GEEL (BE), 2010

Voor de gevelopbouw gebruiken we een eenvoudige truc: mooie, haptische en wat stevigere materialen op ooghoogte eenvoudige en sobere licht- en schaduwwerking op grote hoogtes.

Het gebruik van standaard industriebouwelementen in combinatie met hoogwaardige materialen, maakt het gebouw betaalbaar, zonder dat het er goedkoop uit ziet. In een verdere fase willen we graag de herbruikbaarheid van bv. recuperatie granulaten testen voor het beton, als eerste stap in een circulaire aanpak. Ook staal is als materiaal meermaals herbruikbaar en kent dus een hoge circulariteit.

GEVELDETAIL

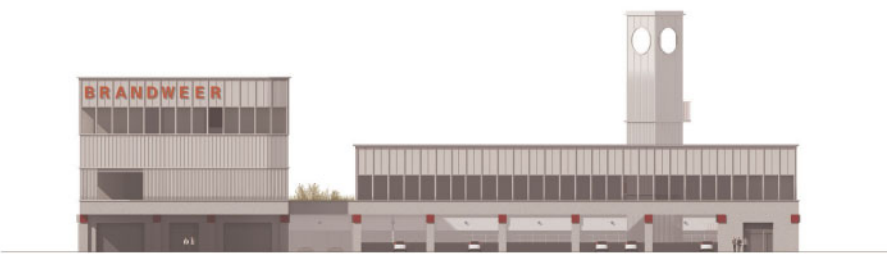
AANZICHTEN

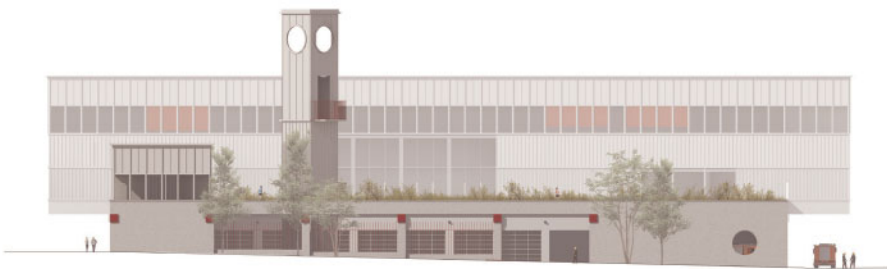
OOST

NOORD

WEST

ZUID

SAMENSTELLING ONTWERPTEAM

BULK architecten uit Antwerpen en Happel Cornelisse Verhoeven architecten uit Rotterdam Nederland, zijn enthousiast om samen te werken aan het ontwerp van de hoofdkazerne van de Hulpverleningszone Fluvia te Kortrijk. Happel Cornelisse Verhoeven architecten realiseerde, als Nederlands bureau, verschillende indrukwekkende projecten die aanleunen bij de voorliggende ontwerpogave. BULK architecten werkt vanuit Antwerpen inmiddels al 20 jaar aan een rijke serie van projecten. We versterken ons team alvast met IRS Studiebureau in onderaanneming voor de ingenieursstudies stabiliteit en technieken.

BULK architecten is een polyvalent, ontwerpmatig gericht architectenbureau met ervaring en interesses op diverse schaalniveaus, van interieur tot stadsontwerp. BULK heeft tal van referenties in de private, collectieve en sociale woningbouw alsook in publieke, commerciële en utilitaire gebouwen. BULK probeert in alle projecten na te denken over de verpakking van de inhoud.

Gebouwen overleven meestal hun initiële programma's. Daarom houden we van nurkse gebouwen, van intelligente inertie, van flamboyante discretie. Een duidelijke structuur daagt zijn bewoners uit en laat ruimte voor interpretatie en overmaat. De inhoud vormt de verpakking en omgekeerd. Form follows function follows form follows... Traagheid is een duurzaam beginsel.

Architectuur maken is altijd een beetje wringen. BULK zoekt naar logica en gebouwde economie, maar altijd in combinatie met ruimtelijkheid, neveneffecten en verrassingen. BULK is ervan overtuigd dat de beste oplossingen kunnen ontstaan vanuit een zekere vorm van schaarste, zij het in tijd, in ruimte, in budget. We zien dit als een uitdaging.

De naam van ons bureau impliceert ook een kwantitatieve ambitie. Veel is goed. Dat geldt voor de soort opdrachten die we zoeken, maar ook voor ons intern proces. Bouwen moet alsmaar sneller, met minder middelen, met minder plaats, met meer regels en actoren. Als we niet uitkijken, komen mooie ambities verschaald aan de eindmeet aan. We proberen ambachtelijke verworvenheden en de pret-van-het-maken te combineren met die versnellende bouwrealiteit. Kwaliteit ligt in verschillende pistes en varianten, in een sfeer van kruisbestuiving en onderzoek. Alles is hierbij relatief, gerelateerd aan al de rest.

Het bureau is 20 jaar actief, opgericht door Johan Peeters, Koen Van Bockstal en Tom Vermeylen en telt vandaag 7 partners en 10 vaste medewerkers.

Happel Cornelisse Verhoeven (HCVA) werkt aan een breed portfolio van publieke gebouwen, herbestemmingen, woongebouwen en openbare interieurs in Nederland en België. Het bureau is in het bijzonder geïnteresseerd in de wisselende relatie tussen het landschap, de stad en haar architectuur.

Het werk van HCVA wordt gekenmerkt door een precieze interpretatie van herkenbare typologieën en een voorliefde voor een intens materiaalgebruik waarbij de tactiele eigenschappen van materialen een belangrijke rol spelen in de beleving van de ruimte. Ontwerpbeslissingen, materiaalkeuzes en detailleringen worden ingegeven door de overtuiging dat solide geconstrueerde gebouwen veranderende behoeftes in de tijd kunnen doorstaan en dankzij hun bruikbaarheid en duurzaamheid hun relevantie kunnen behouden.

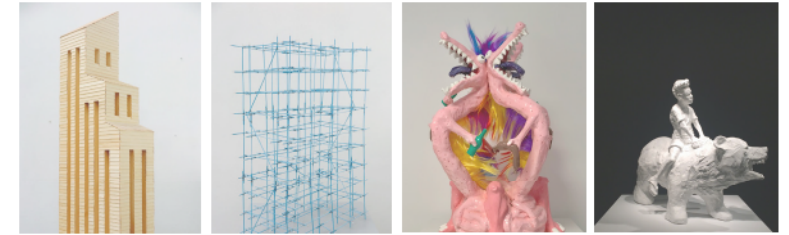
Het ontwerpproces is voor het bureau een zoektocht naar eenvoud waarbij gebouwen en objecten op een evidente wijze worden vormgegeven, nieuw zijn en tegelijkertijd rekenschap geven aan traditie. HCVA heeft een bijzondere gevoeligheid ontwikkeld om door middel van typologie en materialisatie zowel vanzelfsprekende als eigenzinnige gebouwen te maken, ongeacht hun grootte of budget.

Het bureau hecht daarbij aan een onderzoekende werkhouding en zien ontwerpen als een continu proces van inbedding, van groot naar klein, van stad tot stoel. Vanuit de ontwerpfilosofie 'alles is ontwerp' worden alle bouwkundige werkzaamheden -van eerste ontwerpsschets tot begroting- ingezet om tot een haalbaar en maakbaar voorstel te komen.

Ninke Happel, Floris Cornelisse en Paul Verhoeven hebben alledrie hun eigen achtergrond, waarvandaan ze complementair sturing geven aan het bureau. Vanuit Rotterdam nemen ze de laatste 10 jaar samen actief deel aan het architectuur-debat. Het bureau kan heden reken op 12 vaste medewerkers.

IRS Studiebureau is al 30 jaar een polyvalent studiebureau voor stabiliteit, technieken en duurzaam bouwen en telt 15 medewerkers: een mix van ingenieurs, architecten, CAD-tekkenaars, financiële en administratieve krachten. Allen gedreven door passie voor bouw en constructie.

IRS treedt op voor openbare en privé-besturen, lokale bouwmaatschappijen voor de VMSW, promotoren en vastgoedmakelaars, aannemers en particulieren. Het is in onze studies steeds de bedoeling om een technische oplossing te bieden die een correct antwoord wenst te zijn binnen een architecturaal concept. Vanuit onze visie is een synergie tussen projectmethodologie en multidisciplinaire aanpak vanaf de krijtlijnen van het ontwerpen noodzakelijk. Een multidisciplinair team begeleidt het ontwerpproces, waarbij elke ingenieur vanuit zijn eigen specialisme het project bestudeert.

Een bedrijventerrein is vooral veel serieus, het ontbreekt er door de schaal en functies bijna per definitie aan anecdotes en knipogen. Daarom stellen we graag een kunstintegratieproject voor samen met Bram Verstraeten. We willen hem vragen om spuwers of gargouilles te ontwerpen, die het thema water op een poëtische, naïeve en humoristische manier kunnen vertolken. Want wat zou de brandweer zijn zonder water?

Bram Verstraeten (~1976) woont en werkt in de polders op Linkeroever, met letterlijk en figuurlijk heel veel experimenteerruimte. Hij maakt fantasierijke, haast kinderlijke taferelen die hij als autodidact omzet in kleine beelden en installaties, waarin hij vaak zelf een hoofdrol speelt. De nostalgie naar het jeugdige leven komt sterk naar voor in z'n werk. Dat hij eigen knutselwerkjes uit bouwjaren '80 vandaag nog integreert in nieuwe creaties, is daar een exponent van. Soms op zichzelf staand, meestal als een reeks beelden in een vervolgverhaal en vaak met een zelfrelativerende knipoog.

HCVA ARCHITECTEN, BRANDWEER WILRIJK (BE) - 2019

BULK ARCHITECTEN - BUGA AUTO, WIJNEGEM (BE), 2020

BULK ARCHITECTEN, HAPPEL CORNELISSE VERHOEVEN ARCHITECTEN

De samenwerking van onze ontwerp bureaus ambieert een diversiteit zonder dat daarbij de samenhang verloren gaat. We zijn ervan overtuigd dat ons team alle nodige knowhow in huis heeft om deze opgave op alle schaalniveaus en in al zijn complexiteit aan te pakken. We vinden elkaar in een gelijklopende visie op dierbare, dienende en publieke gebouwen en in de rol die een bouwbaar, betaalbaar architectuur daarin te vervullen heeft. We hanteren een gelijke onderzoekende ontwerphouding die streeft naar de meest passende antwoorden, die niet alleen het gevraagde programma realiseren, maar bovendien steeds betekenisvolle en zingevende bouwstenen van de omgeving willen zijn. Onze bureaus hebben dezelfde schaal en focus en we werken vaak samen.

BULK architecten en HCVA maken naast twee andere ontwerperbureaus de architectenpool van Blue Gate Antwerp uit, het eerste eco-effectieve, watergebonden bedrijventerrein in België. We ontwerpen nieuwbouwprojecten voor bedrijfsgebouwen (vb. productiegebouwen en bijhorende kantoren, gebouwen voor O&O, labo, edm.), logistieke hallen en utilitaire gebouwen (vb. parkeergebouwen,...). HCVA bouwde in Wilrijk een gelauwerde brandweerkazerne in CLT en BULK realiseerde recent de eerste grote auto showroom en servicecenter in CLT.

Samenwerken betekent voor ons samen (onder)zoeken naar een integrale visie op de gebouwde omgeving. Op stedenbouwkundig en architectonisch niveau, programma én duurzaamheid. Samenwerken betekent ook in dialoog gaan. Een dialoog versterkt de empathie en de ping-pong van ideeën kan leiden tot verbeterde inzichten. We appreciëren elkaars werk, het vertoont verwantschappen en daardoor kunnen we elkaar op de juiste momenten versterken. Met respect voor ieders kennis en domein, speelt elke partner daarbij ten volle zijn rol.